

Saulėta, diena 75°, naktį 60.
Saulė teka 5:48, leidžiasi 8:05.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Rugpjūčio-August 5 d., 1971 m.

Kaina 15c

183

IZRAELIS SUTINKA PASITRAUKTI NUO SUEZO

ASTRONAUTAS IŠLIPS IŠ LAIVO

HOUSTONAS. — Vakar Apollo astronautai turėjo 4:20 po pietų atsilepti iš mėnulio traukos ir pradėti kelionę į žemę. Prieš tai astronautai paliko mėnulio orbitoje 78 svarų satelitą su įvairiais aparatais, kurie turi veikti bent metus laiko. Jie siųs į žemę žinias apie mėnulio trauką, magnetinius ir elektrinius laukus.

Astronautų mėnulyje palikta branduolinė stotis ir 25 mil. dol. vertės aparatai jau siūnė į žemę įvairias žinias apie radiaciją, mėnulio drebinimus, atmosferinius pasikeitimus ir solarinius vėjus.

Si astronautų kelionė laikoma didžiausiu ir svarbiausiu pasaulio istorijoje moksliniu eksperimentu. Houstono erdvės centras pataisė anksčiau skelbtą žinią ir paskelbė, kad astronautai parsiveža tik 175 svarus mėnulio akmenų ir smėlio. Anksčiau nurodytas svoris buvo praneštas, įskaitant ir dėžes, kuriose akmenys sudėti.

Išvykę iš mėnulio traukos astronautai turi atsuonuį valandų poilsio periodą. Iš centro astronautams buvo patarta paimti miegą žadinančių tablečių, tačiau Scott nurodė, kad šioje kelionėje lakūnai dar jokių tablečių nenaudojo ir galvoja, kad jų nereikės naudoti. Jie visi turi gerą apetitą ir gerai miega.

Prieš nusileidimą astronautai šiandien laukia dar nelengvas žygis. Šiandien 10:29 val. ryto Worden atidarys erdvėlaivio angą ir išlips iš laivo lauk. Jis turės prisilaikyti ant erdvėlaivio esančių rankenų, nužyguoti 15 pėdų iki foto kamery, iš kurių jis išims filmus. Worden turės tą kelionę padaryti du kartus. Kiti astronautai irgi bus apsiręngę erdvės drabužiais, nes laive irgi nebus tuo metu deguonies.

Škotai darbininkai užėmė dirbtuves

CLYDEBANK. — Škotijos laivų dirbtuvių darbininkai okupavo Clydebank laivų dirbtuves, nors įmonė paskelbė jas uždarančią dėl bankroto. Darbininkų unijos, vadovaujamos kelių komunistų partijos narių, toliau bando dirbti, ieško naujų užsakymų ir apeliuoja į visuomenę, prašydamos paramos.

Clydebank laivų statyklos garsios visame pasaulyje. Čia buvo statomi garsieji Cunard laivų bendrovės laivai "Queen Elizabeth", "Queen Mary" ir kt. Kada įmonės vadovybė paskelbė uždarysianti dvi laivų statyklas, darbininkai pakėlė didelį triukšmą, nes ir taip toje škotijos dalyje bedarbių ir virš 10%.

Konservatorių vyriausybė atsisakė paremti laivų pramonę ir darbininkų nepasitenkinimas nukreipiamas ir prieš valdžią Londone. Pramonės ministerio John Davies bute, Londone, šeštadienį sprogo bomba, kuri apgriovė pastatą, nors nieko nesužeidė, nes pats ministeris ir jo šeima buvo iš miesto išvykę.

Darbininkai patys palaiko įmonės tvarką, su jais bendradarbiauja buvę formantai ir tarnautojai. Kai kurie darbiečių politikai pritaria Clydebank darbininkams ir sako, kad tas laivų dirbtuves jau seniai reikėjo nacionalizuoti.

SAIGONAS. — Aviacija suaukino Kambodijoje du kaimus, kuriuose komunistai smarkiai gynėsi ir trukdė P. Vietnamo kariuomenės žygiui.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai nutarė nutraukti Amerikos užsienio paramą Graikijai ir Pakistanui. Graikijai parama nutraukiama, nes ją valdo karinė diktatūra, kuri neleidžia demokratinį laisvų. Pakistanui, — nes jis žiauriomis priemonėmis bando užgniaužti bengalų sukilimą Rytiniame Pakistane. Graikijos valdžia jau pranešė Amerikos karo laivynui ne pradėti stovybos darbų Kretos saloje, kur buvo suplanuotas amerikiečių kareiviams pramonės centras, ligoninė ir viešbutis.

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje važinėjanti Amerikos negrų grupė, 11 asmenų, pateko į nemalonumus. Jiems buvo atimti foto aparatai ir filmai. Jų kelionių vadovui atimta viza. Delegacija nori nuvažiuoti į Bi-robeidžaną, kuris laikomas žydų respublika. Inturistas nenori delegacijos ten vežti. Negrai kreipėsi į premjerą Kosyginą, bet iš jo atsakymo negauna. Negrų grupės vadovas dr. Matthew pareiškė, jog jis pažadėjęs New Yorko rabinui Kahanei patikrinti, kaip gyvena sovietų žydai, tačiau sovietų pareigūnai neleidžia jam su žydais susitikti.

NEW YORKAS. — Mirus Madison Square Gardens prez. Philip Levon, Illinois degtinės kontrolių komisija toliau žada tyrinėti Levino vaidmenį Illinois arklų lenktynių stadione. Levonas buvo milijonierius, jis valdė New Yorko krepšinio klubą Knickerbockers, ledo ritulio klubą Rangers, keturis arklų lenktynių stadionus, daug viešbučių, prekybos centrų ir gyvenamųjų namų. Prieš rinkimus jis parėmė Čikagos respublikonų partiją ir demokratų partiją, nors jo stadioneose yra devyni restoranai ir kandidatams neleidžiama imti lėšų iš jų, kurie gauna degtinę pardavinėti valstijos leidimais.

Japonijos Sato atsiprašė tautos

TOKIO. — Japonijos premjeras Sato viešai atsiprašė tautos už įvykusią aviacijos nelaimę, kurioje žuvo 162 asmenys. Karinis lėktuvas susidūrė su keleiviniu. Karinio lėktuvo pilotas išsoko su parašytu. Japonų spauda kritikuoja lakūną, kad jis nelabai gailisi nelaimės, dėl kurios jis kaltas, aukų. Jis skri-dęs oro koridoriuje, kuris skirtas civilinei aviacijai. Jo laukia teismas.

Japonų spauda kritikuoja karinį lakūną, kuris kalėjime turįs gerą apetitą ir skaitas komiškų žurnalus. Jis atsiprašydams žuvusių giminių buvęs su baltais ir stovėjęs, kada tradicijos reikalauja jam būti be batų ir atsiklaupusiam.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pareiškė, kad jis priešingai mokyklos vaikų vežiojimui iš vienos mokyklos į kitą, siekiant mokyklų rasinio balanso.

Amerika spaudžia Izraelį pasitraukti 25 mylias nuo Suez kanalo ir rytus. Egiptas tuo atveju pranešė karo paliaubas ir atidaryti Suez kanalo viso pasaulio laivams.

GAISRAS SUNAIKINO CLEVELANDO LIETUVIŲ SALĘ, ĮSTEIGTĄ 1902 M.

Pirmadienį, rugpjūčio 2, gaisras visiškai sunaikino Clevelando lietuvių salę, kurioje beveik 70 metų vyko visi lietuvių parengimai. Gaisras prasidėjo apie 7 val. vak. pastato kieme esančiame sandėlyje. Liepsna greitai pasiekė stogą ir viršutinę salę. Apie 60 gaisrininkų kovojo su ugnimi ir saugojo, kad gaisras neišsiplėstų ir gretinai esanti Dirvos pastatą ir kitus namus.

1902 metais Clevelando lietuvių organizacijos įsigijo šią salę, kurioje vyko skaitlingi lietuvių susirinkimai ypatingai tuo metu, kai Lietuva tapo nepriklausoma. Čia buvo telkiama Lietuvai pagalba, rengiami koncertai, vaidinimai, suvažiavimai. Nors gaisras sunaikino daug lietuvių turto, bet atminimuose palieka turtinga Clevelando lietuvių salės istorija ir vyresnės lietuvių emigracijos darbai.

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas ir Lithuanian Village klubas bėdą pirmininkas Juozas Stempas ragina visus Clevelando lietuvius stoti talkon naujųjų namų statybai.

— Dabar atėjo metas skubiai veikti ir nedelsiant pasistatyti naują salę ir klubą. Statybos darbai gali būti pradėti mėnesio laikotarpyje, jeigu Clevelando lietuvių sutelks visas savo jėgas ir išteklius. Turi išaugti naujas centras, kur vėl telksis Clevelando lietuvių visuomeninė ir kultūrinė veikla. Dabar to nepadarę, jau niekada nepadarysime, — pareiškė pirmininkas.

Plantatoriai turi 35 mil. nuostolių

FIREBAUGH. — Nors geležinkelio streikas pasibaigė, Kalifornijos melonų ir salotų plantatoriams padaryta 35 milijonai dol. nuostolių, nes jie negalėjo savo produktų pasiųsti į rinkas. Dėl tos pačios priežasties Kalifornijos miestuose labai atpigę melonai, kurie pardavinėjami po 20 c. Nukentėjo ir žemės ūkio darbininkai, netekę algų streiko dienomis.

Geležinkeliai dirba pilnu tempu, gabendami anglis, vaisius, kviečius ir kitus produktus, kurių atsargos susidarė per 18 dienų streiką.

Rublis bus Rytų Europos valiuta

PRAGA. — Grįžęs iš komunistinių valstybių galvų pasitarimo ekonominiais klausimais, Čekoslovakijos premjeras Lubomir Strougal atidengė "Rude Pravo" laikraštį, kad comecon pakto valstybės susitarė įsteigti bendrą valiutą, kuria būtų iškeičiamasis rusų rublis. Šis planas bus įgyvendintas per 15 ar 20 metų. Rytų Europos ekonominė politika bus integruota per tą laiką, o valiutos suvienodinimas bus tik pirmas žingsnis.

Čekoslovakija tokioje integruotoje grupėje gaminanti tuos produktus, kurie duosią Čekoslovakijai daugiau naudos: mašinas, chemikalus, elektros aparatus. Kiekviena comecono narė turėsianti duoti rinkai, ką ji gali. Kartu ta organizacija palaikys ekonominius ryšius su likusiu pasauliu.

Praktikoje, kaip žinoma, satelitinės šalys Rytų Europoje gamina tai, kas Maskvai reikalinga ir — ką ji suplanuoja. Valiutos suvienodinimas tik palengvins Kremliui geriau išnaudoti Rytų Europos pavergtas tautas.

Nutarė paremti Lockheed įmonę

WASHINGTONAS. — Senat nedidelę balsų persvarą, tik 49-48, nutarė pritariti vyriausybės planui paremti bankrutuojančią Lockheed Aviacijos korporaciją iki 250 milijonų dolerių. Atėityje tokių pašalpų galės prašyti ir kitos ir sunkumus patekusios biznio bendrovės. Vyriausybė įtikinėjo, kad Lockheed bankrutavimas pakenktų valstybės ekonomikai.

Atstovų Rūmuose šis įstatymas buvo priimtas 192—189 balsais. Senate balsavimas vyko nežiūrint partijų pasiskirstymo. Už balsavo 22 demokratai, prieš — 31. Respublikonų 27 balsavo — už ir 17 — prieš.

Aptaria naują politinę liniją

NEW YORKAS. — Valstybės sekretoriui Rogers paskelbus naują Amerikos nutarimą balsuoti už komunistinės Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas, ambasadorius George Bush, JAV delegatas Jungtinėse Tautose, pakvietė draugišką Amerikai valstybių ambasadorius į pasitarimą. Neskelbiama, kurios valstybės buvo atstovaujamos, bet spėjama, kad tos, kurios praėjusioje balsuodavo sykiu su Amerika prieš Kinijos priėmimą.

Pakistano ambasadorius JT Agha Shahi jau pareikalavo, kad Tautinė Kinija būtų pašalinta iš visų Jungtinių Tautų įstaigų ir komitetų. Jis Amerikos pareiškimą pavadino pažanga.

NEW YORKAS. — Kada New Yorko įstaigos pareikalavo, kad šalpa gaunantieji patys ateitų į šalpos įstaigas pasiimti čekių, paaiškėjo, kad 18% čekių niekas neatsiėmė. Manoma, kad jie eidavo žmonėms, kurie neturėjo teisės gauti šalpos.

AMERIKA ŽADA IZRAELIUI NAUJŲ LĖKTUVŲ, JEI PASITRAUKTŲ 25 M.

JERUZALĖ. — Amerikos valstybės pasekretoriaus pasitarimai su Izraelio vyriausybe dar nepasibaigė, tačiau Izraelio spauda jau paskelbė, kad Amerika siūlo Izraeliui atitraukti savo kariuomenę nuo Suez kanalo 25 mylias į rytus. Kartu Izraelis vertėmas sutikti, kad Egiptas perkeltų bent simbolines savo karines jėgas į rytinį Suez kanalo krantą. Izraelis sutinkas atitraukti savo kariuomenę, tačiau užsispyręs dėl Egipto kariuomenės. Rytiniame kanalo krante galėtų būti tik Egipto civiliai ir jiems prižiūrėti reikalinga policija.

Baltai demonstravo

Kanados Baltų Federacijos Kvebeko skyrius birželio 14 d. Montreale mieste vieša demonstracija paminėjo birželio trečią 30-ą sukaktį. Per 300 lietuvių, latvių ir estų susirinko miesto centre prie Cenotaph paminklo, kur buvo padėtas Baltijos tautų vainikas. Lietuvių vardu jį padėjo Kanados Liet. Bendruomenės Montreale sk. apylinkės valdybos pirmininkė Silvija Piečaitienė.

Demonstrantai buvo uždegę miesto centro gatvėmis iki sovietų konsulato rūmų. Eitinių pradžioje buvo nešamos Kanados, Kvebeko ir juodais kaspinais perrištos Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavos. Pranešimų dmesį traukė gausūs plakatai. Išdailintos, anglų ir prancūzų kalba, proklamacijos, kuriose paaiškinta, kodėl baltai demonstruoja.

Prie policijos stropiai saugomo sovietų konsulato buvo saukiama, plakatai buvo nešami išilgai vartų. Viešai anglų ir prancūzų kalbomis perskaitytas baltų pareiškimas. Sugiedojus Baltijos tautų ir Kanados himnus, demonstracija buvo baigta.

Demonstraciją, jos tikslą paminėjo angliškioji spauda ir prancūziškoji Montreale spauda, radijo stotys — CBS televizija kitą dieną žinių laidoje parodė prie sovietų konsulato nešamus baltų plakatus ir pačią demonstraciją. Demonstracijos rengėjai — Kanados Baltų Federacijos valdyba — pirm. P. E. Moldre, vicepirm. G. Sukse ir vicepirm. — "Nepr. Lietuvos" redaktorius, R. E. Maziliauskas. (Elta)

Japonai išaiškino sovietų šnipą

TOKIO. — Japonijos policija išaiškino ir suėmė vieną japoną krautuvininką, kuris savo radijo reikmenų krautuvę turėjo Amerikos karo aviacijos bazėje prie Tokijo. Krautuvininkas Kazuo Kobayashi prisipažino šnipinėjęs ir žinias perdavęs sovietų diplomatui. Tokijo ambasados kariniam atašė, pulkininkui Kononovui.

Diplomatas Kononovas antradienį išvažiavo į Sovietų Sąjungą, o šnipas Kobayashi pasodintas į kalėjimą. Amerikos bazės vadovybė pareiškė, kad ji visą bylą palieka spręsti japonų įstaigoms ir pati jokios kvotos neveda.

Sakoma, kad japonų policija rado pas suimtą šnipą Phantom lėktuvo raketų šaudymo sistemos planus. Šnipas pranešinėjęs sovietams ir apie amerikiečių kariuomenės judėjimą Tachikawa bazėje.

Tuo pačiu metu New York Times iš Washingtono paskelbė žinią, jog vyriausybė svarsto planą, kuris sumodernintų Izraelio karinę aviaciją. Norima per ateinančius 3-4 metus duoti Izraeliui 110 naujų Phantom lėktuvų, kurių Izraelis prašė daug daugiau.

Reikia manyti, kad Amerika su savo lėktuvais bando spausti Izraelio vyriausybę, kad ji priimtų Egipto pasiūlymus. Sisco, reikalaujamas išleisti į Sinajų Egipto kariuomenę, žada Izraeliui daugiau ginklų, jei paaiškės, kad Egiptas tą priėmė. Rytiniame kanalo pusėje bando paversti ir naujo karo žygio prieš Izraelį bazę.

Amerika įrodinėjanti Izraeliui, kad Suez kanalo atidarymas žymiai sumažintų karo grėsmę. Egiptas galėtų savo žmoneis parodyti pirmą diplomatinį laimėjimą — izraelitų atitraukimą nuo kanalo. Karinės jėgos būtų atskirtos didesniu ruožu ir artilerijos veikla būtų apsunkinta kanalu plaukiojančių svetimų laivų. Karui pradedus Izraelio aviacija vėl galėtų užblokuoti kanalą, o rytiniame kanalo krante esą civiliai egiptiečiai apsunkintų Egipto aviacijai ir artilerijai naujus veiksmus.

Izraelis jau turįs 86 Phantom lėktuvus. Naujų lėktuvų siuntta pakeisti senėjančius Ouragan, Vautour ir Magister kovos lėktuvus, kurių Izraelis turi 110. Izraelis iš viso turi 350 gerų lėktuvų, daug mažiau, negu įvairios arabų valstybės kartu, tačiau Izraelio lakūnai ir techninis personalas dar toli pralenkia arabų personalą, todėl Amerika negalvoja, kad jėgos balansas pasikeitė arabų naudai, nors arabai daug naujų lėktuvų gavo iš Sovietų Sąjungos.

Kuba uždare ambasadą Madride

MADRIDAS. — Kuba uždare savo ambasadą Ispanijoje, tačiau diplomatinį santykių su Ispanijos vyriausybe nenutraukė. Pirmadienį visi Kubos diplomatai su šeimomis, išskyrus pirmąjį ambasados patarėją, suėdė į specialų lėktuvą ir išskrido į Havaną.

Nors abi vyriausybės tyli ir nepaaiškina pablogėjusių santykių, diplomatiniai sluoksniai tvirtina, kad Kuba skolinga Ispanijai daug pinigų. Derybos dėl naujos prekybos sutarties nutrūko, nes Ispanija reikalauja pirmą sugrąžinti skolas. Nemažos sumos Ispanija reikalauja ir už nusavintas ispanų nuosavybes Kuboje. Be to, Madrido valdžia kreivai žiūri į politinę kubiečių diplomatų veiklą. Ambasadoje esą per daug tarnautojų. Ispanija pasiūlė Kubai sumažinti tarnautojų skaičių iki septynių, — tiek, kiek Ispanija laiko savo ambasadoje Havanoje.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ MANITOBOJ

5.
Atmintina meškeronė tolimoj šiaurėj

Dešimt lydekų sugavau,
Bemažko galo negavau...

(Išsėly)

MANITOBOJ VIRS 100 TUKSTANČIŲ EŽERŲ

Is Winnipeg išvykti meškeroti reikia ruoštis kaip į didžiulius atšaidus. Dar iš vakaro į automobilį, o žvejoti važiuojant ir į motorlaivį su kraunamais iškilai reikalingi dalykai: lietpalčiai, megstiniai, maisto produktai ir gėrimai, šaldytuvai ir valdžios leidimai, keptuvė ir žibalinė krosnelė, savaitgaliai, gazolino ir alyvos atsarga, miegamieji maišai, matracai miegoti, o reikale ir gyventi palapinė. Mat, iš Winnipeg iki artimiausių ežerų, atstumas siekia nuo 60 iki 80 mylių, o norint atmintinai pajvežoti tenka ir dvigubai pavažiuoti.

Po Ontario, Manitoba yra ežeringiausioji Kanados provincija; priskaitoma jų virš 100,000; esama dar daugiau, bet daugelis jų šiaurės dykumose tebėra "neatrasti" ir bevardžiai.

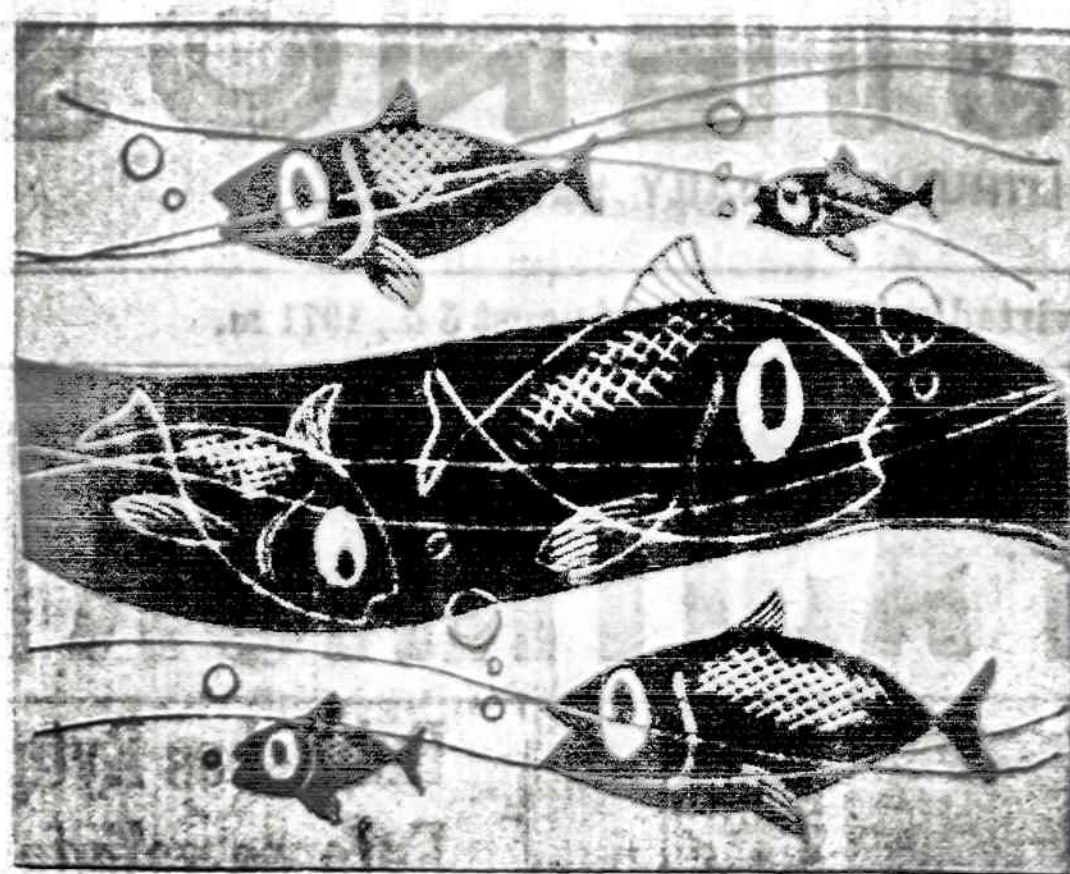
Amerikiečiai į Manitobos ežerus lėktuvais skrenda, už nulakinimą į Dievo ežerą (Gods Lake) sumokėdami po \$500, bet tokias pat žuvis ir po daugiau manitobiečiai susigauja automobiliu pavažiavę, tik reikia žinoti kur.

Winnipegas kol kas neišsėly norvegų - islandiečių vikingų

miamus pulkios žuvis aruoduri Tarpezerės (Interlake) ežeruose tarp milžiniškojo Winnipeg ežero ir Manitobos bei Winnipeg ežerų komplekso. Per visą Tarpezerę yra išvestas iki pusės išpiltas naujas vieškelis No. 6 nuo Winnipeg iki Grand Rapids apie 320 mylių. Ten į Winnipeg ežero šiaurinį galą įteka didžiulė Saskačevano upė, pakeliui surinkdama vandens iš daugybės ežerų - ežerėlių, ir čia jos žiotyse yra naujai pastatyta - galingiausiaji Manitobos hidroelektrijos stotis. Ten vandenys tebėra neužteršti ir žuvis neišgaudyta, taipgi pasidarė tikra meškeriojimo sporto entuziastų Mekka. Bet yra dešimties kitų gerų - geresnių ir dar žuvingesnių vietų arčiau, tik reikia jas žinoti, o kas Manitobos Tarpezerėje gali geriau žinoti, kaip islandiečiai, kurie šiuos lygumų ir vandenų plotus pirmieji apgyveno, čia sunkiausiomis sąlygomis įsikurdami ir visa eilę didesnių ir mažesnių miestelių Tarpezerėje įkurdami, kaip antai:

Gimli, Arnes, Hnaua, Arborg, New Island (Riverton) Winnipeg paežeriai ir Lunder, Ashern, Eriksdale ir kt. Manitobos paežeriai.

Lloydas, kaip vienas tekiu

Yra šalis, kur upės žuvų pilnos.

palikuonis, pramuštingas medžiojimo ir meškeriojimo entuziastas viena tokių "slaptų" žuvis "rezervatų" žinojo pusiauakelyje, tai yra iš Winnipeg vieškelio No. 6 pavažiavus apie 160 mylių iki naujo pramonės miestelio Gypsumville.

KANADOS INDENŲ ŠUOLIS I CIVILIZACIJĄ

Susipakavę iš vakaro, penktadienio rytą kaip į didžiulius atšaidus visam savaitgalui išvažiavome penktadienio rytą - visa šeima: Lloydas, kurį vadinome "Vikingu", Mirga, trys vaikai - Džimis 14, Laura 12 ir Darlene 8 metų amžiaus ir "Senelis". Rytas buvo palyginti gražus, nors priežodis, kad negirk dienos be vakaro, Kanadai geriausiai tinka.

Manitoba savo pietiniu galu yra gryniausios prerijų provincija, ir Tarpezerė tokia yra lygi kaip ir ją supančių ežerų paviršius ir visa žalia žolė bei apsuoteliais apaugusi lyguma, kurios pradžioje plečiasi dideli-lepos mėnės dar tik žaliuojantys pasėlių, daugiausia avių laukai, toliau maišytai su šienaujamosiomis pievomis ir ganyklomis, o dar toliau į šiaurę - vien šieno ir gyvulių ūkis. Dėlto kur akys užmato vien pievų ir krūmų plotai, lankos su šieno kūgiais ir begalinės ganyklos.

Nepasiekus Gypsumville, mūsų Vikingas iš vieškelio išsuko keliu, vedančiu į indėnų Fairford vadinamą rezervaciją, kuri man daug kuo priminė gimtosios Zemaitijos vaizdus prieš daugiau kaip pusę šimto metų, tuo skirtumu, kad čia nameliai buvo daug mažesni ir pastatyti krūmuose, be jokių darželių, o juo labiau sodelių, ir čia nebuvo jokių

dirbamų laukų, bet buvo ant stogų antenos ir prie kiekvienos bazužės žolynė buvo pastatytas šioks ar toks automobilis. Kas Lietuvą priminė - tai tas, kad čia žmonės dar pėsčiomis vaikščiojo.

Plačiausiai išsidėsčiusio kaimo keliukais pirmą kartą po daugelio metų teko sutikti daug pėsčiųsių, vaikščiojančių žmonių. Vienoje lankoje buvo rezervacijos jaunimo piknikas; kitoje vietoje, taip pat bėgatinėje lankoje, vyko triukšmingos futbolo rungtinės, žmonių vienoje ir kitoje vietoje galėjo būti po kelis šimtus, bet kas labiausiai stebino, tai, kad vienoje vietoje ir kitoje lankoje buvo sustatytos ilgos automobilių eilės. Atrodo, kad Kanados indėnai iš bušmeiško gyvenimo į "civilizaciją" bus šokte peršokę be jokios perėjos, namosios pakopos. Pastebėjimai daug indėnų vaikų keliukais važinėjo dviračiais ir atrodė, kad čia trafiko nelaimės nežinomos, nes dažniausiai jie, o jiems reikėjo prasiplėnkiant kelią duoti!

PRIE DIDELIO VANDENS VIESKELIO

Išvingiavę iš indėnų rezervacijos atsidūrė didžiulėje pievoje, kuri baigėsi priešakyje mylios platumo upė ir dešinėje išsilažė žalių vėjų bangaujančių mėlynių (šerpūs) jūra. Už tos mėlynių jūros ir toliau už upės per kitas plačias lankas matėsi vandenys, sausos, salikės ir vėl vandenys. Tai Švento Martyno (St. Martin) 20 mylių platumo ir 40 mylių ilgumo ežeras, į kurį trimis plačiomis rankovėmis per mėlynių salas išsiliėja "mūsų" upė, kuri vadinasi Fairford vardu, kaip ir indėnų rezervacija.

Tai yra didelis vandens kelias, kuriuo vanduo iš Manitobos ir Winnipeg ežerų sistemos kartu su žuvimis susisiečia su Winnipeg ežeru, o per jį ir per šiaurėje garsiąją Nelsono upę pasiekia Hudsono įlanką ir Ledinuosąjį okeaną.

Kadaise važiuotomis praežomis per pievas pasiekėme upės krantą, kur išsipakavome, veltį nuleidome ir pasistatė palapinę bei užsikabė sutarėme visa šeima nieko neturinti pabandyti kiekvienas savo laimės. Manė kiek stebino, dėlko visose šiose platybėse nesimatė ne tik nei vieno meškeriojo, bet ir šiaip nė gyvo žmogaus. Mūsų Vikingas paaiškino, kad šias vietas težino tik kas dirbo gipso dirbtuvių statyboje Gypsumville ir užtikrino, kad rytoj, tai yra šeštadienį vienas kitas iš tokių tikrai atvyks, kas tikrai ir įvyko.

Pasirodė, vaikams laukų dykuma geriau patinka negu vandenys; visi išsisklaidė aukštoje žolėje pradėjo kariauti su labai piktomis šiaurės pempėmis, kurios lyg kariniai lėktuvai cypsėdamos ir šnarksdamos visu smarkumu narstė žemyn kone snapgaliais nuo galvų plaukus nupešdamos. Kiti mus pasitikė čiabuviai buvo nepaprastai jausūs ir svetingi.

tai laukų ir žolės labūnas. Kam jie tiek arklių laiko žemės nevazinėdami, niekas mums negalėjo paaiškinti. Tie arkliai visu būriu atleidavo prie mūsų ir beveik valandomis išstovėdavo melancholiškomis akimis į mus žiūrėdami, net raginami šalim eiti nenorėdami.

Mūsų upė būtų galima palaikyti ežeru, tik šiauriniame galė matėsi skersai ištiestas tiltas, o pietiniame gale neapmatomos mėlynių salos, kurių plačiais protarpiais vanduo tingiai slinko į Sv. Martyno ežerą. Klaidpėdiškai prie Rusnės prasidedančias tokias Nemuno šakas vadindavo rankovėmis, tad "rankovėmis" pavadinsiu ir Fairfordo upės žiotis. Kad upė žuvinga, rodė dideli būriai įvairaus didumo ir rūšių žuvėdų ir kitokių vandenų paukščių, kurie čia jaučėsi kaip namie, ir mus prikaitytę prie nepageidaujamų garų.

MAŽŲN VAAKŲN DARBS!

"Meškeriojimas tai, "Mažun vakun darbs!" nusiukoė ylaikiškas žemaitis Kostas. Strikailis, kai gyvas grįžęs jam pasakojau savo meškerionės krikštą. Iš viso mano pasakojimo jam geriausiai patiko, kad mūsų mažiausioji meškeriojėja 8-metė Darlenė sugavo vienintelę didelę 4 svarų lydeką ir pusę tuzino nuo 2 iki 3 svarų gražių pikrelių.

Čia meškeriojimo laimikis priklausau nuo mūsų laimikio. Motora iš lėto leidžiant, valčiai ežerą upėje kryžkreižėmis slenkant mes savo blizgenais užkabintais meškerės leidžiame ant ilgai ilgai paleistų niloninių siūlų, pastui valčių vandenįje nugrimzdus plaukti. Turėjome 3 meškeres, kuriomis savo laime bandėme pasidalindami.

Kai pajuntė, kad laivo blizgė ten, kakur, toli vandenįje staiga pasunkėja, gali būti dvi priežastys, arba blizgė užsikabino dugne į šaknis, arba už akmenų, arba ant jos žuvis pasimovė. Jei šaknis ar akmuo - paaiškėja labai greitai, nes niloninis siūlas nutrūksta, o jei žuvis įsikando, ji pradeda mežkerę smarkiau ar lėčiau traukti. Pikrėlis pasirodė talkingiausias žuvis; jos ir pasimovusios dar netiki, kad čia rimtas reikalas ir meškerės siūlą sukančią pikrelę išsijojusi ramiausiai priartėja prie pat laivo ir tik tada savo padėti supranta, kai pradėdavo ją kėsle kisti.

Parodos atidaryme Čiurlionio galerijoje, Čikagoje. Iš kairės: Skulptorius Aleksandras Marčiulionis; dailininkai Mikas Šileikis ir Vladas Vaitekūnas. Foto M. Stankūnienės

ANTROJI NEBLOGAI PIKRELIS

traukė Laura. Jos abidvi turėjo sidabro spalvos blizges, aš aukso spalvos, ir man niekas nekibo. Nusiskundus, kad Manitobos žuvis aukso vertės nepažįsta, Darlenė su manim apskaitė meškerėmis. Aš pradėjau pagauti, bet lygia Dalimi Darlenė pagavo auksinę blizgę.

Kėholika laimikių vežini grįžę nutarėme sekandį dieną rimtai pasidaruoti, o vakarą praleidome iki vidurnakčio vakarodami, tyluma besigėdami, kadangi čia tamsiai temti pradėjo tik nuo 11 valandos nakties!

(b. d.)

J. Pr.

Lietuviai taip pat perka ir perka ir progų sėdinti tikrai per
NAUJIENAS

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

Jeigu nori linksmas būti, reikia su draugais pabūti Naujienų piknike, rugpiučio 15 dieną, Bučo sode, Willow Springs, Ill.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar nauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily - paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

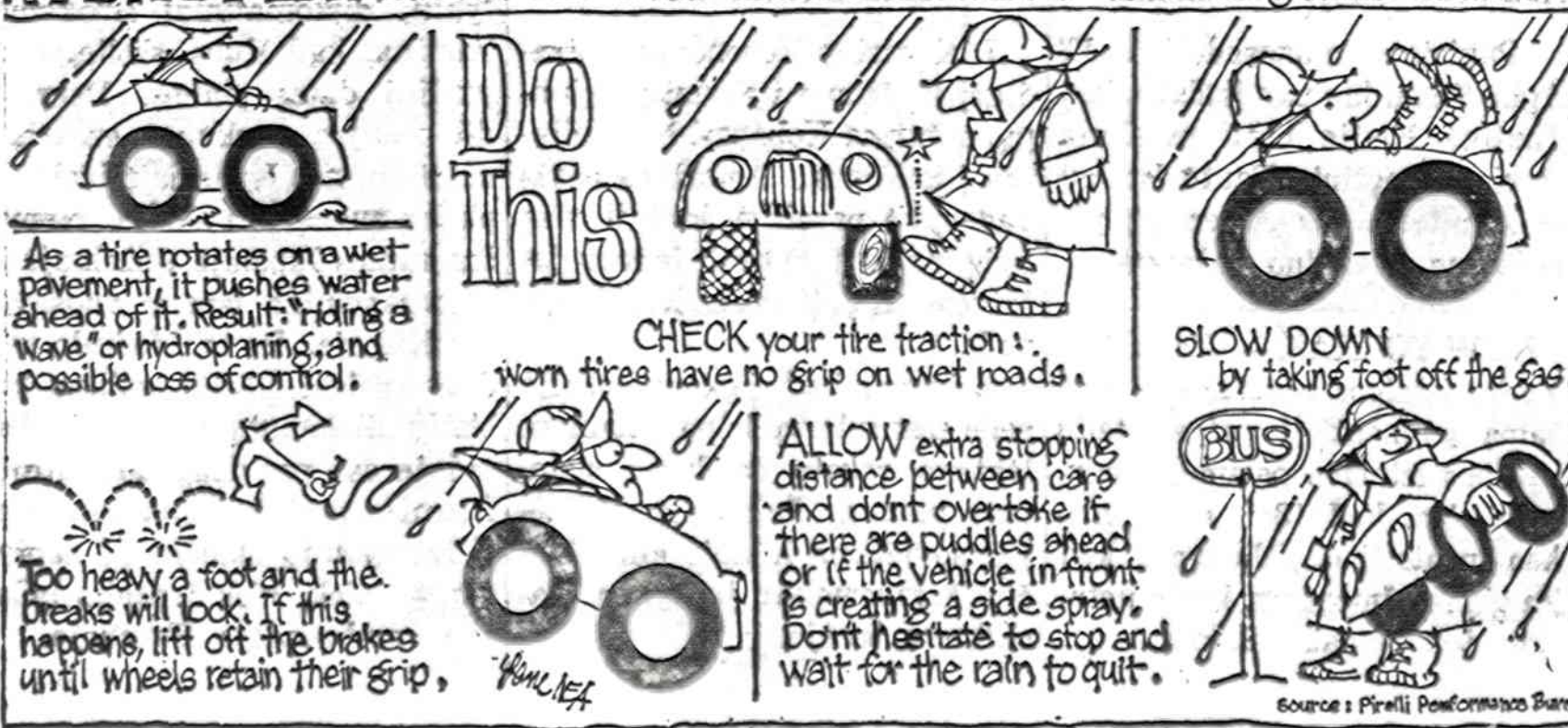
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

HYDROPLANING IS NO FUN: Some rules for driving in wet weather.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Veidas

(Tęsinys)

Tada jau policija, ligi tol ramiai stovėjusi šaligatviuose, įsuko mus vaikyti. Smarkesnieji ėmė gintis. Ir man užvirė širdis. Prisiminiau savo brolių. O kišenėje turėjau kelis apčiuopiamus akmenukus. Išsitraukiau vieną ir pasiaučiau į policininką. Gal Jūs manote, kad aš norėjau pataikyti? Aš nieko nemaniau — pasiaučiau, ir tiek. Ir pamaciau, kaip mano akmuo pataikė policininkui į skruostą. Aš mačiau, kaip jis prisimerkė ir stabtelėjo, o iš skruosto nusruvo jam srovėlė kraujo. Dabar jis vėl pasijudino į ataką. Kodėl neina užsirišti savo žaizdos? Aš stovėjau ir žiūrėjau į jį su kruvinu žandų, ir dingtelėjo man į galvą brolis Vietnamas... Policininkas jau buvo ties manim. Aš buvau sumišęs. "Atsiprašau", tariau jam. "Prapulkitis čia!" Suktelėjo jis man ir toliau stūmė siautulingą miną. Aš nuėjau į pašalį. Eidamas galvojau: ar jis matė, kad aš mačiau jį?

Dabar aš paklausiau jaunuoli: — Ar tas akmuo jau buvo paskutinis?

— Taip, tas akmuo buvo pirmas ir paskutinis. Kitus kelis iš kišenės išmečiau į pašalį. O parėjęs namo, pasiemiau veidrodį ir ėmiau žiūrėti sau į veidą. Aš atrodžiau kiek susirūpinęs. Bet aš panorėjau pamatyti, kaip atrodžiau aname siautulyje ir kai mačiau akmenį. Aš pradėjau vaidinti, pradėjau rodyti savo pyktį, savo įtūžimą. Ir pats savęs išsigandau. Manėje tūnojo žvėris ir tas nelabasis, kurį mums mažiems minėjo močiutė. Ar iš tikro taip gali žmogus užsidedėti ir pavirsti į žvėrį? Man parūpo. Ir mūsų profesorius mums vieną kartą pasakė: "Stebėkite žmones... visur, visose gyvenimo aplinkybėse. Per jų veidą ir akis smerkitės į jų vidų, pažinkite jų dvasinę būseną".

— Ar jūs paklausėte to profesoriaus patarimo?

— Kas paklausė, o kas ir vėjų praleidė. Bet po ano mano akmens švystelėjimo aš rimtai ėmiau domėtis. Ir man atrodė, kad jau bent kiek sugrįžau paskaityti iš žmogaus veido ir akių, net iš švaizdos. Ir labiausiai man dabar parūpo pasaulio valdovai... pasauliečiai ir dvasiškiai. Nemėčiau vardų. Bet jeigu kai kurie iš jų per ilgai gyvena ar tebegyvena, taujos jų nepažino... ar per daug jie išsigalėjo...

— Atsiprašau, kaip Jūs žiūrite į demokratinę santvarką? — paklausiau.

— Tai būtų tobiliausia santvarka, jeigu nebūtų sukčių, o žmonės visi būtų šviesūs. Štai šalis, kur, anot Mefistofelio, "aukasas valdo mus". O kitą šalį, žiūrėk, sukčiai ir užraptorai laiko apžergę. Ir visos tokios garsinasi, kad jos demokratiškos. Ar Jūs galite tuo patikėti? Bet aš nelaukiu Jūsų atsakymo. Noriu dar pats išsikalbėti. Ar Jums nenusbodau?

— O, ne. Labai prašau. Jis pasakojo:

— Aš turiu du pusbrolius Lietuvoje. Juodu abu vienu kartu buvo pašaukti į kariuomenę ir išsiųsti į Rusiją. Vienas tarnavo Sibire, kitas — Kaukaze netoli Turkijos pasienio. Nepažinau juodviečių Lietuvoje, nes dar nebuvo gimę, kaip ir aš tada. Bet susipažinome per dėdę, per motinos brolių. Juodu abu mokėsi Lietuvoje: vienas ėjo į technikus, kitas į agronomus. Dar su gimnazistais pradėjau susirašinėti. Keitėmės ir atvaizdais. Paskui išėjo į kariuomenę ir ilgainiui man neršė. Tik po kelerių metų vėl gaunu nuo jų laiškus, o laiškuose ir jų atvaizdai. Abu kareiviškomis uniformomis, ilgaauliais čėbatais, pasipūtusiomis kelnėmis, diržu sujuosta maskoliška rubaška, ant galvos pakreipta besnapė kepurė. Labai jau nepatraukli uniforma. Bet ne tai man labiausiai krito į akis: aš pamaciau, kad mano pusbrolių veidai paženklinoti kankinamą antipatiją, lyg, sakyk, kokią maskę būtų užsidėję. Argi anos kariuomenės discipliną, jos auklėjimas per tuos kelerius metus taip pakeitė jaunus vyrus? Bet kas gi daugiau? Aiškiai matau tuos pačius savo pusbrolius ir vis dėlto lyg ne tie patys! Tur būt, taip reikia, kad anos kariuomenės vyrams būtų įskiepytas žvėriškas narsas, pakenka ar neapykanta svetimam

Baltos Lietuvos kultūros muziejaus 5 metų sukakties minėjimo pobūvyje. Iš kairės į dešinę: vėlonio Juozo Bačiūno žmonos sesuo p. Bačiūnienė, Povilas Gaučys, p. J. Bačiūnienė, p. Gaučienė ir Mikas Šileikis. Foto J. Kasakalio

kariuomeni ir kitai tautai. Ar toks jauno žmogaus auklėjimas nepanašus į aną mūsų mažų juoką? Prisiversk, ir juoksies. O ten — privers, ir juoksies. Tik ten ne juoktis verčia, bet pykti, rūstintis, neapkęsti, žvėrėti. Bet aš tikiu, kad mano pusbroliai atsigaus.

Mano bendrakalbis susimąstė. O jau pradėjo temti. Fontanas užsuktas. Tik medžiai patyliu kais tebešnabžda.

— Laikas ir man namučiu, — pasisakiau. — Tik dar rūpi man paklusti: kam Jūs užsiauginote ilgus plaukus ir barzdą? Juk jau nemanote akmenimis mėtytis?

— Iš tikro ne, — atsakė jis. — O pirma jau buvau Jums užsiminęs, kad tą vakarą, kai buvau praskėjęs policininkui žandą, namie pasižiūrėjau į veidrodį ir panorėjau pamatyti save, kaip aš įtužęs gatvėje atrodžiau. Ir pamaciau. Ir prisiminiau savo pusbrolius. Ir pagalvojau: o gal ir aš jau panašėjau į žvėrį, į jauną žmogų su velniu pakaušyje ir vilko širdim krūtinėje? Ir pasibaisėjau. Ir dėl to užsiauginau barzdą, kad mažiau tebutų matyti mano veido, mano iškreiptą, dvasiškai sužaloto veido. Aš dabar mokausi, tvardausi, auklėjauosi, noriu išlikti žmogum. O kai jau pasijusiu nutolęs nuo žvėries, tada vėl nusiskysiu barzdą ir apsikirpsiu plaukus. Ar jūs nesišypsote iš manęs tokio?

— Ne, — atsakiau jam. — Tik aš dar nežinau, ar šitas mūsų pokalbis tikras. Gal tik sapnas?...

— O ar neišsipildo kartais ir sapnai?...

Po trejų metų buvau garsiajame Cape Cod pajūryje. Vieną pavakare matau — eina jaunas vyras ir jaunutė moteris. Vyriškis staiga stabtelėjo.

— Atsiprašau, — sako jis. — Ar ne mes vieną kartą kalbėjome prie fontano?

— Galimas daiktas. Vienas jaunas vyras man buvo suteikęs idomų pokalbį, tik jis kitaip atrodė.

— Taip, aš esu tas pats, tik be barzdos. O čia mano žmona, ta pati mergaitė, kurios tada laukiau ir nesulaukiau, prie fontano. Ir išsikabėjau su Jumis. Aš dabar turiu psichologijos magistro laipsnį ir štai mano veido saugotoja...

Jis pristatė man jaunutę savo žmoną.

(Pabaiga)

DETROIT, MICH.

— Detroito Pavergtų Tautų savaitgalis, vadinamas vasaros festivalis liepos mėn. 16-18 dienomis praėjo sėkmingai. Festivalis primena savo rūšies turgų, bet tai ne "kermosius", o tautybų susibūrimas. Beveik kiekviena tautybė išstatė savo meno kūrinius bei maisto produktus. Tautybės turėjo po du ir tris namelius. Festivalyje prisiplakė ir įvairūs biznierių. Visas tris dienas turėjo tautybės savo pasirodymus: muziką, dainas ir šokių. Be abejo, tame tarpe buvo ir lietuviai.

— Festivalio proga liepos mėn. 13 d. buvo pakviesta į Detroit News patalpas su pagamintu lietuviško skonio iškeptu tortu Penelopa Sukauskienė-Sakis. Po apsilankymų sekančią dieną, Detroit News patalpoje foto nuotrauką su aprašymu, kaip torta bei kitas maistas pagaminti. Bendrai, rašė apie lietuvių tautą.

— SLA Detroito 200 kuopa ruošiasi didelei šventei. Šiais metais kuopai sukanka 50 metų, o SLA 85 metai. Sukaktuvių jubiliejus — minėjimas, su meilės programa įvyks spalio mėn. 3 d., sekmadienį 1:30 val. Ta proga bus išleistas leidinys apie susivienijimo veiklą. Organizacijos ir pavieniai kviečiami siųsti sveikinimus komiteto nariams: Vladui Paužai, Dr. Sauliui Šimoliūnui, Antanui Sukauskui ar kitiems komiteto nariams.

— Rugpjūčio mėn. 1 d. "Dainavos" metinė šventė praėjo gražiai, oras puikiausias, temperatūra 73 laipsniai su švelniai glostančiu vėjelium. Į šventę atsilankė pusėtinai daug svečių. Nors ir šiuo kartu turėjome komiško žaidimų, bet pasigedome ankstyvesnių programų. Be abejo, geresnės programos daugiau ir svečių į metinės šventės sutraukdavo.

— Dariaus ir Girėno minėjimas šiais metais praėjo su pamaidomis šv. Antano parapijos

LIETUVIAI ARGENTINOJE

Nauji kapai

Kap. Stasys Vasiūnas, telšiškis, 68 m. amžiaus, 17. 7. 71 tapo traukinio suvažinėtas Pineiroje. Nugabentas Florito ligo-ninien mirė.

Iš Kiselytės Trotta įstaigos, kun. Steigvilai atlaikius mišias Aušros Vartų bažnyčioje ir palaidojus į Sarandi kapines palaidotas, dalyvaujant šeimai ir kaimynams. Dideliame nuliūdime liko žmona Veronika Vateikytė Vasiūnienė, duklė med. gydytoja dr. Ariana Veronika Vasiūnaitė ir vėlonies sesuo Marija Vasiūnauskaitė, dabar našlė, kuri su savo šeima, A. L. Balso Redakcijai padedant, atkvietė Vasiūnų šeimą Argentinon iš Vokietijos.

Ieško nusikaltėlio

Barringtone suaugęs apie 50 metų vyras pasigavo, ginklų grasindamas, 12 metų mergaitę Kathryn Kuhn. Jis ją vežiojo užrištomis akimis ir nusivėžė į savo namus. Ten jis bandė ją išprievartauti, tačiau tai nepasiduodant, ją primušė, įmetė į mašiną ir nuvežė vėl, iš kur pagavęs, pasakydamas eiti į bet kuriuos namus, kur dar dega šviesos ir iš ten skambinti į namus.

Policija galvoja, kad tai vietinis žmogus, išprievartavęs per paskutinius kelis mėnesius penkias moteris toje pačioje apylinkėje.

NESUSIPRATIMAS

— Vyreliai, netikėjau, kad nuo penkių stiklinių žmogus gali taip pasikeisti.

— Bet aš juk išgėriau tik vieną.

— O, tai aš išgėriau penkis.

Numovė kelnes

Praėjusią savaitę penki vyrai susirinko 6911 S. Ashland pabošti kortomis. Jų tarpe buvo vienas policininkas ir trys CTA soferiai. Jiems belošiant į butą įsibrovė su kankėmis penki banditai, atėmė iš vyrų 1. 115 dol. pinigų, žiedus, laikrodžius. Banditai numovė visiems kelnes, jas surašiojo mazgais ir sumetė į vonią. Tai padarė plėšikai išėjo.

Lošėjams ne tik gaila pinigų, bet didelė gėda nuo pažistamų. Be to, jų žmonos irgi kečia trauksimą dėl pinigų švaistymo.

GINKLŲ PARDUOTUVEJE

— Su kiek šuvių norite pirkti revolverį?

— Palaukite, tuoj paklausiu telefonu, kiek žmonių dirba to banko kasoje?

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas konketes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų be kokių neskaidumų pasirodęs.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENŲ PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIŠKIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 15 D. VISI KVIEČIAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobilams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

15 cents per copy. 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:
metams \$23.00
pusi metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusi metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

"Savanoriškas" įsijungimas

Sovietų imperijos propagandos mašinerija jau trečias dešimtmetis tvirtina, kad nepriklausoma Lietuva savą norą įsijungė į Sovietų Sąjungą. Šis melas, paskelbtas pirmą "liaudies seimo" posėdžių dieną, atkakliai kartojamas iki šių dienų. Tą melą pirmiausia paleido sovietinė spauda, dabar jį kartoja visi rusų propagandos leidiniai. Pradžioje šis melas buvo kartojamas tik rusiškai ir lietuviškai, o dabar jis jau skleidžiamas anglų ir kitomis kalbomis.

Pirmiausia šis melas buvo paneigtas pačioje Lietuvoje. Nespėjo sovietų karo jėgos ir čekistai išrinkti iš Lietuvos, įvairūs "liaudies seimo" dalyviai, buvusios valdžios žmonės, "rinkiminės" propagandos samdiniai paneigė "savanoriško prijungimo" idėją. Radijo kalbomis, spaudoje pasirodžiusiais straipsniais ir net knygomis jie įrodė, kad nepriklausomybė buvo atimta prievarta ir Lietuva apgaulingai buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos. Sovietų karo jėgos primetė kviesingų valdžių, kuri panaikino visas politines partijas, išskyrus komunistų, pravedė grynai "komunistinį" "liaudies seimą", kuris pildė visus imperialistinius sovietų Rusijos atstovų pareidavimus. Pagal Dekanozovo įsakymą buvo sudaryta vienos partijos sąrašų "rinkiminė" komedija, kurios imperialistiniai nutarimai iki šios dienos kartojami.

I Ameriką atvykusieji lietuviai tremtiniai JAV kongresui taip pat liudijo, kaip buvo suruošta "liaudies seimo" "rinkiminė" komedija. JAV kongresui liudijo buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Vincas Krėvė-Mickevičius apie pasikalbėjimą su sovietų užsienio reikalų ministru Molotovu ir imperialistinius rusų reikalavimus. Liudijo aukšti Lietuvos pareigūnai, buvę kariškiai, valstybės tarnautojai, mokytojai ir visuomenės veikėjai. Atstovo Kersteno vadovaujamas komitetas išleido dalį svarbesnių liudijimų. Kas nori arčiau susipažinti su "savanorišku" Lietuvos įsijungimu į Sovietų Sąjungą, tas turėtų pavarstyti abi Kersteno komiteto paruoštas ir JAV kongreso leidyklos išleistas knygas.

Užsienyje gyvenantieji lietuviai yra susipažinę su karo metu pačioje Lietuvoje padarytais pareiškimais ir nuo rusų pabėgusių tremtinių liudijimais. Iki šio metu buvo nežinomi pačioje Lietuvoje likusių žmonių liudijimai. Daugelis liudyti jau negalės, nes raudonosios armijos ir sovietų policijos buvo išžudyti. Kiti buvo išvežti

ti prievartos darbams į Rusijos šiaurę ir ten nukankinti. Lietuvos nepriklausomybės šalininkai negalės liudyti, bet galime pasinaudoti ir lietuvių laisvės priešų pareiškimais. Tuo tarpu jų yra nedaug, bet kiekvieną dieną tų liudijimų skaičius didėja. Kiekvieną dieną aiškiau matosi, kad nei Lietuva, nei lietuvių tauta savą norą neįsijungė į Sovietų Sąjungą.

Šiomis dienomis Vilniuje komunistų leidžiamos Tiesos korespondentas Aleksandras Prokupas parašė straipsnį apie komunistų partijos narių veiklą. Savo rašinio pagrindą jis pasiėmė ilgesnį pasikalbėjimą su Anykščių rajono "Pergalės" kolchozo pirmininku Vladu Šostaku. Prieškariniais laikais buvęs mažamokslis vairuotojas šitaip aprašinėja "savanorišką" lietuvių įsijungimą į Sovietų Sąjungą:

"Susipažinome mudu po karo, rusiais 1946 metais kai retą naktį neaidėdavo šūviai. Vykdyti užduoties mūsų operatyvinės grupės išeidavo, dažnai net nespėjusios tinkamai pasiruošti, todėl ir būdavo aukų. Prisimenu vieną liaudies gynėjų būrį, iš kurio teliko vienintelis sužeistas karys, o dvylika jo draugų, kartu su jaunučiu vyresniojo leitenanto visiems laikams liko gulėti prie Balkelių kaimelio. Kiti būriai, kad ir mažiau, bet irgi turėjo nuostolių. Štai tokiam nukentėjusiam būriui į pagalbą ir buvau pasiųstas su skyriaus vairuotoju Vladu Šostaku, plačiapečiu vyruku. Siūnčiantis mus majoras pasakė, jog miške, sutartoje vietoje, reikia paimti, "tai kas liko", ir tuoj pat grįžti į apskritį.

— Tik be susišaudymų — pasakė majoras. — Paskutinę mašiną..." (Tiesa, 1971 m. liepos 29 d., 2 psl.).

Jeigu Lietuva, kaip skelbia rusai, 1940 metais savą norą įsijungė į Sovietų Sąjungą, tai kuriais sumetimais lietuviai 1946 metais kovotų prieš sovietų karius ir sovietų armijoje tarnaujančius šostakus ir protapus? Jeigu būtų norėję tapti keturiolika sovietų respublika, tai ar jie taip jau atkakliai, rizikuodami savo gyvybėmis, būtų ties Balkeliais iškloję visą tuziną rusų? Vairuotojas Šostakas pasakodamas, o Protapas rašydamas sugrąžina visą sovietų propagandos melą. Lietuviai niekad į Sovietų Sąjungą savą norą neįsijungė. Jie norėjo būti laisvi, užtat ir neleido rusams veržtis į Lietuvos gilumą.

Be kova prieš sovietų okupaciją nesibaigė karo pabaigoje. Vežikas Šostakas, baigęs kompartijos kursus, buvo paskirtas Anykščių rajono kolchozo pirmininko pareigoms. Toliau Šostakas šitaip pasakoja apie "savanorišką" lietuvių įsijungimą į Sovietų Sąjungą ir steigiamus kolchozus:

"Taip aš gavau svarbiausią savo partinį paskyrimą... Iki tol kolūkyje dažnai keitėsi pirmininkai. Vasilių Rutkauską banditai užmušė. Petrą Tylą kartu su visa šeima gyvą suėdino. Buvo dar keli". (Ten pat.).

Jeigu jau lietuviai savą norą būtų įsijungė į Sovietų Sąjungą, tai argi anykštėnai būtų žudę Sovietų Sąjungos atstovą Vasilių Rutkauską? Anykštėnai lietuviams yra žinomi, kaip ramūs, geraširdžiai ir vaisingi žmonės. Kas gi jų neapykatą būtų taip sukelęs, kad jie ne tiklata Petrą Tylą, bet ir visą jo šeimą būtų gyvą suėdinę?

Sąryšyje su anykštėnų parodyta "meile" naujai įsteigtų rusiškų dvarų pirmininkams, vieta paklausti, ar šitokiems žmonėms J. Lingys sukūrė, muziką pritaikė ir žingsnius apskaičiavo "Kolchozo pirmininke"?

KAZYS SKIRPA

1940-41 M. LIETUVIŲ AKTYVISTŲ FRONTAS IR KOVOS KELIAS

(Tęsimys)

Jai darbą laikome visų gėrybių kūrėju, tai socialistinis teisingumas reikalauja, kad jis būtų teisingai atlyginamas. Už darbą turi būti mažiausiai tiek mokama, kad jį dirbęs galėtų pats iš to pragyventi ir išmaitinti savo šeimą. Jei ūkio sąlygos leidžia, atlyginimas turi būti didesnis. Socialistinis teisingumas, be to, reikalauja, kad atlyginimas už darbą atitiktų darbo rezultata, kad tas, t. y., kuris daugiau pagamina, tas turi teisę gauti už darbą ir atitinkamai didesnį atlyginimą.

Be to, tauta yra žmonių bendruomenė. Todėl kiekvienas dirbęs jos narys, kuris turi iš savo darbo asmeninės naudos, turi nepamiršti, jog jo gerovė yra artimai susijusi su visos tautos gerove. Tuo būdu jis yra pareigotas savo darbą siekti ne tik savo naudos, bet jis turi remti ir pačią bendruomenę. Jis visuomenės gerovę turi laikyti aukščiau už savo asmeninius interesus, nes tos bendruomenės tvirtumas yra būtina sąlyga ir šio intereso patikrinimui. Vadinasi, kiekvienas savo darbo rezultatus turi skirti bendriejiems tautos reikalingumams. Tai pasiekama apdėdant uždarbį ir pelną mokesčiais. Mokesčiai negali būti vienodi, nes ne visi vienodai uždirba ir turi vienodą pelną. Be to, nevienodos yra ir pragyvenimo išlaidos. Taigi socialistinis teisingumas reikalauja, kad kiekvienas pilietis būtų teisingai apdėtas mokesčiais. O tai pasiekama įvedant proporcingą-progresinę mokesčių sistemą.

Be teisingo atlyginimo nustatymo už darbą ir teisingo mokesčių paskirstymo, yra dar daug kitų socialinių problemų, kurios turi didelės įtakos tautos socialinei būklei. Prie tokių problemų tenka priskirti draudimą, socialinę higieną ir kt. Visos šios problemos gali būti tinkamai išspręstos, jei kraštas yra racionaliai tvarkomas ir darbas yra visiems privalomas, kas tik ji gali dirbti.

Šeima yra pagrindinis socialinio gyvenimo branduolys. Ji duoda tautai priegaulį, nuo kurio priklauso tautos gyvata ir jos ateitis. Todėl šeima turi būti ypatingai valstybės saugojama ir globojama.

Tautinis įsijungimas

Tautos fizinių ir dvasinių jėgų ugdymas

Pagrindinius tautinio indivi-

dualumo elementus žmogus įgyja gimdamas. Tie elementai yra statinio pobūdžio. Jie pasidaroma dinaminiai per tautinį auklėjimą, dvasinį ir fizinį subrendimą ir tautinį-idejinį įsijungimą. Dėl to žmogus, susijęs su tauta, tokiu pat individų kultūriškai socialine bendruomene, užsidega jos idealais ir pajunta pareigą už juos kovoti.

Auklėjimas yra pirmas pasirošimo etapas tapti sąmoningu tautinės bendruomenės nariu. Jis pirmiausia įgyjamas šeimoje, vėliau mokykloje ir pagaliau pačioje visuomenėje. Ten žmogus galutinai tautiskai subręsta ir pasidaro pilnateisiu tautos nariu.

Svarbiausias tautinio auklėjimo tikslas yra išugdyti taurias asmenybes, kurios mokėtų tarpusavyje taip sugyventi, kaip to reikalauja socialinio teisingumo principai tautinėje bendruomenėje. Tokios asmenybės visuomet mokės visuomeninius interesus laikyti aukščiau už savo asmeninius reikalus ir bus pasiryžusios kovoti už aukštuosius tautos idealus. Joms, reikalui esant, nebus bausių už tautos idealus aukoti ir savo gyvybę.

Taip tauta gali būti suformuota, jei auklėjimas yra paremtas krikščioniškąja dorove. Ji pasiukojimą laiko aukščiausiu žmogaus moraliniu nuopelnu.

Be tautiskai idejinio auklėjimo, tautos bendruomenės išlaikymui didelės reikšmės turi ir tautos fizinė padėtis. Negana užsibrėžti fizinio idealų, bet jiems įvykdyti reikia turėti ir pakankamai jėgų. Čia svarbu ne vien dvasinis tvirtumas, bet reikia turėti nemažą fizinio išvermingumo ir atsparumo.

Fizinė tautos būklė visų pirma priklauso nuo tautos materialinių sąlygų. Valstybės pareiga yra nuolat tas sąlygas gerinti. Be to, fizinę tautos būklę galima palaikyti ir ją gerinti žmogaus fizinio lavinimosi.

Toks fizinis lavinimasis yra ypač reikalingas tiems tautinėms bendruomenėms, kurios, kurie nedirba fizinio darbo.

Fizinis lavinimasis turi būti taip organizuotas, kad jis apimtų plačiuosius gyventojų sluoksnius. Ypač jis turi būti prieinamas mūsų priaugančiai kartai, mūsų tautos ateities garantui.

Tautos švietimui statomi du pagrindiniai reikalavimai, būtent — padaryti visiems prieinamą intelektualinį lavinimąsi ir nuolat skiepyti plačiuose gy-

ventojų sluoksniuose bendrąjį tautos interesų supratimą. Pirmasis tautos švietimo baras yra visuotinis ir privalomas pradžios mokslo. Antrame tautos švietimo bare patieji tautos sluoksniai supažindinami su tautinės bendruomenės gyvenimu, su jos kasdieniniais reikalais ir su jos etilniais uždaviniais tautos idealams siekti. Tai pasiekama per paskaitas ir pranešimus, kuriuos daro tautai vadovaujantieji asmenys, per spaudą ir kitas propagandos priemones. Tokia propaganda yra būtina reikalinga. Juk ne kiekvienas kasdieninis bendruomenės narys, šalia savo kasdieninių reikalų, turi pakankamai laiko ir gali gerai įsigilinti į bendruomenės tautos ir valstybės reikalus. O tie reikalai dažnai būna ir labai sudėtingi. Tokius reikalus platesnieji tautos sluoksniai tik tuomet supranta, kada jie nuolat visiems prieinami ir išaiškinami. Tik gerai susipratę tautoje sužadina visos jos kūrybinės jėgos ir tuo būdu ji paruošiama savo aukščiausiems tikslams siekti.

Tautos kūrybinę energiją reikalinga nuolat papildyti nauju kūrybiniu prieaugliu. Tam tikslui reikia sudaryti tinkamas sąlygas, ypač jaunumenei. Kaip dėsni, kiekvienam jaunuoliui, kuris pareiškia vienoje ar kitoje mokslo srityje ypatingus gabumus, turi būti patikrinta galimybė išsismokslinti, kad jis galėtų tuos savo gabumus išvystyti iki aukščiausio laipsnio. Iki šiol tai buvo prieinama tik turtingųjų šeimų vaikams. To ne užtenka. Valstybė turi surasti lėšų ir būdų talentams ugdyti ir iš neturtingųjų bendruomenės sluoksnių. To reikalauja socialinis teisingumas ir bendras tautos interesas. Juo tauta turės daugiau paruošusių kūrybinių asmenybų, tuo pati kūryba visose gyvenimo srityse pasidarys intensyvesnė ir tuomet bus pasiekta didesnių rezultatų.

Kultūrinis gyvenimas

Bendrosios kultūros srityje Lietuva orientuojasi ne į Europos Rytus, bet į jos Vakarus, ir laikoma pirmuoju vakarie-tiškos kultūros avanpostu prieš rusišką aziatišką komunizmą bei barbariją.

Kultūrinis gyvenimas turi būti paremtas nuolatiniu valstybės rūpesčiu sudaryti sveikas ir natūralias sąlygas tautos dvasinams pajėgoms reikšmės ir vystytis. Asmenims, kurie pasižymi proto darbais, menu ir kita dvasine kūryba, turi būti teikiama ypatinga globa ir reikalinga esant, materialinė parama.

(Bus daugiau)

A. VILAINIS - ŠIDLAUSKAS

Užmirštoji Dievo gatvė

12

Valandėlė, kaip staigiai užklyptas, patylėjo. Paskui apsidairė ir pasižiūrėjo į laikrodį, virš kokios skaitlinės bus rodyklės užkliuvusios. Nesilygo daugiau dėl stiklo, nekėlė balso ir su linkma veido išraiška pats prisipažino, jog jau gal ir laikas. Gal ir laukia. Negalėčiau pasakyti, ar jį tas laikas taip nuteikė, ar kad jam padarė pastabą buvęs karys ir dar viršininkas, o jis juk ir ne eilinis. Atsistojo. Atsisveikino tas lietuvių kilmės Edis visai padoriai. Ejo durų link dar tiesiu nesvyruojančiu žingsniu. Bet matėsi, jog jam jie buvo sunkūs, kaip ir kario batus įsispyrus klampoti per Vietnamo džungles. Prie slenkščio dar atsigrėžė, pamosavo ranka, o jo šypsena buvo tokia gera ir vaikiška.

Prie Trisdešimt antrosios gatvės sankryžos šiaurvakariniam kame stovi dviaukštis namas. Į jo ruda granitų padengtą sieną įsikabinusios matosi didelės sidabrinės raidės. Tai lenkų taupymo skalini-mo bendrovė, pasivadinusį generolo Pulaskio vardu. Šis vardas ir mums lietuviams nėra visai svetimas. Gen. Pulaskis buvo gimęs Lietuvos Didžiosios Kungaikštijos ribose. Jis kartu su generolu Tadu Kosciuszka dalyvavo Amerikos Jungtinių Valstybių išsilavinimo kare iš kolonialinės anglų priespaudos. Abu buvo artimi bendradarbiai vyriausiojo armijos vado,

vėliau tapusio pirmuoju Amerikos J. V. prezidentu Jurgiu Washingtonu. Jų vardai įrašyti aukso raidėmis į J. A. V. laisvės kovų istoriją.

Tokių skambius vardus anuomet pasirinkdavo ne vien lenkai. Juk ir Standard Federal bendrovė, jau atsiritusi veik iki pusantro šimto milijonų dolerių įsteigimo laikotarpiu nesivadino dabartiniu vardu. Tą Mackevičių įsteigta ir jų šeimos tebevadovaujama įstaiga buvo pasivadinusį D. L. K. Gedimino vardu. Ir Bridgeporte lietuvių Union Federal bendrovė, artėjanti prie penkiasdešimt milijonų dolerių laiptų pakopos, vadovaujama Albert J. Auckers, pirmosios savo veiklos eigoje irgi buvo sau patronu pasirinkusi D. L. K. Kęstutį.

Kalbama, jog viena iš paskatinančių aplinkybių buvo ta, jog ir Morgano prekybininkai, praradę bizniz, nebuvo pasilikę plikais, be skatiko. Bijodami, kad jų nesukrimstų kandys, o labiausiai nepavogtų vagys ar neatimtų plėšikai, ir įsteigė savo santaupų apsaugą šią bendrovę. Pastarųjų, gyvenančių iš plėšimo amato, jau ir tada buvo Chicagoje daug privisė.

Tas skesgatvis už Morgano gatvės lenkų kilmės gyventojų apgyventas, nėr prabangiai atrodo. Nebuvo nė jokių krautuvių iškabų matyti prie pastatų. Aš dabarčiau ta gatvę, norėdamas aplankyti savo gerą prietelį Apolinarą Petrą Bagdoną. Jis kaip tik gyveno Petro Dambrausko namuose. Prie pačio lenkų religinio cent-

ro. Tai lyg kokio maža, vien lietuvių apgyventa salelė.

Tuos namus Dambrauskas įsigijo kaip tik tuo būdo bėgimo iš Bridgeporto metu. Petras ne tik nebėgo, bet padarė kaip kokią ekspansijos šuolį, įsigydamas nuosavybę net dar už Morgano gatvės. Tė jo namai — tai triaukštis mūras, šalia lenkų parapijos bažnyčios prisiglaudęs. Jei nežinotumei, tai tuos jo namus galėtum per apsiriki-kimį palaikyti ir parapijos kleboniją. Gražiai atrodo iš išorės, o viduje moderniška ir skoningai sutvarkyta. Taip anų lietuvių priežodžio, viskas tik žiba, kaip stiklinės stiklas.

Pakopę laiptais į trečią aukštą, gaila, savo bičiulio neradau. Nereikėjo nė bėgti į duris. Prie slenkščio jo sugrįžimo laukė visa krūva žurnalo ir lietuviškų laikraščių. Leisdamasis vėl laiptais žemyn, sutikau ir patį šią namų šeimininką Petrą Dambrauską, kopiantį kaip tik aukštyn. Pakvietė užėiti pas save pailsinti kojas ir atvėsti.

Su Petru Dambrausku pažįstami dar iš stovyklinių laikų Vokietijoje. Tos stovyklos buvo kaip niekieno žemė, o mes patys, lyg niekieno žmonės. Niekas nežinojome ir kada mums baigsis tas stovyklinis gyvenimas. Nežinojome, nė kada ir kur išvysime ir kas sutiks priimti tuos benamius žmones. UNRA apskaičiavusi gyvybės išlaikymui kalorijų kiekį rūpinosi mumis, kaip bejamyndama. Skilvo pasotinimas ir jai atrodė, lyg permažas reikalas. Galvojo — mums reikia ir ko daugiau, kad

užsimirštume elgetų būvį. Atrodo, jog istorinį žmogaus supratimą ir jį turėjo nuovokos. Dar Romos Cezario mestas šūkis, jog žmonėms reikia ne tik duonos, bet ir žaidimų — nebuvo jai svetima mintis. Nors pati ir nesėmė iniciatyvos, bet leido, o kartais dar skatino mus kurti meno ansamblius. Leido mums šokti ir dainuoti. Negynė turėti teatrų, mokyklas net ir savo stovyklinio pobūdžia spaudą, nors ir spaustuvėje spausdinamą. Bet ji neisleido svarbiausio dalyko iš akių — tai tą pastovų įkurdinimą. Bet niekas nebuvo skubus, niekam darbo jėgos nereikėjo, o gal ir netikėjo, jog mūsų tarpe esama pajėgių, raumenų kelmams rauti ar anglies tuneliams griauti. Ir nieko geresnio UNRA nematydamas, stengėsi sudaryti tokias apsimąstymui valandas, ar negeriau būsią grįžti į ten, iš kur mes buvome atkeliavę. Laukimas, nežinia, juk yra sunki kančia. Kančia, kurios nežinau, kad ji pasibaigs. Nežinau, ne tik kada bus jai galas, bet kas bus ir tam galui prieartėjus. Kas? Ar giedri diena, ar juoda naktis mus pasitiks. Tad jei mes nenorime tos nežinios galo laukti, galime juk patys eiti tiesiai į mirties glėbį — tiesiai į raudonosios meškos nasrus.

Tos gerosios motinos pastangos buvo tuščios, mes ir toje nežinios kančioje turėjome viltį. Kol viltis pas žmogų neužgesusi, jis dar gyvas ir daug gali išverti. Kai viltis užgesa, tada prasideda juoda mirties naktis. Nors jis dar ir būtų neužkasas, yra pats sau ir kitiems miręs. Ta

mūsų viltis, žinoma, nebuvo tikra. Mes tikėjome, kad neišvengiamai vėl bus karas. Tada ir mes laisvi grįšime į Laisvą Lietuvą jos gyvenimo atkurti. Nors tai netikras banknotas, niekuo nepadengtas, bet mūsų gyvenime atstoja tikrą pinigą. Taip būna ir su netikrais pinigais. Jie sukasi, daro lygią tą patį, kol jų nepastebi valdžios akys, jog tai netikras, o padirbtas banknotas. Nuo tos vilties mums sunku atsikvilti, net ir įlipant į laivą. Tempėme su savim ją ir į užjūrus, tikėdami, jog išvykstame tik laikinai...

Kaip ti ktos netikros vilties metu Fuldos stovykloje kun. Romanas Klumbys, Aleksandras Merkelis, Mykolas Zablocas bei Bronius ir Adolfas Burbai pagimdė "Mūsų Viltį". Tai toks buvo savaitinis, vėliau virtęs dvisavaitiniu laikraščiu, spausdinamu spaustuvėje. Tada aš ką tik buvau grįžęs iš Norvegijos, ir Merkelis į patį krikštynų ruošos įkarstį įtempė ir mane. Dirbome visi suplūkę. Bet taip gerai neilgai viskas truko. Kunigas Ramonas Klumbys išskrido į savo tėviškę, Čikagą. Merkeliui atrodė per sunku važinėti iš Hanau stovyklos į Fuldą, ir jis man mieliai užleido redaktoriaus kėdę. Aš taip grūte nugaravau į kėdę, lyg tikra būčiau laukęs geros progos...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGŲ
PRITAİKO AKINIUS
2838 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444
Pirmia ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Atk. antradieniais ir penktadieniais.
Išreč. ir sekmd. ofisais uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER SKAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2044 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 686-2233
OFISO VALANDOS:
Firmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.,
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir seštd. likutis susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti iki 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir seštd. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Firmadien, antradien, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien, ir ketvirtadien,
nuo 9 iki 11 val. ryto, o seštdien,
nuo 9 iki 12 val. ryto.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien,
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmdadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien, trečdiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštdien-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 8-8, Seštdieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VESINTUVAI
KIEKVIENAM
NAMUI, NORS IR SENAM
2512 W. 47 ST — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

PERKRAUTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkrautymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštdienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ZVAIGZDĖMS SCENOSE

Geras scenos veiklas yra pirmoji
sąlyga sėkmingai teatro pradžiui. Jis
išskiria megejus ir žvaigždes, išaugina
abiejų publiką nuo jaunais mege-
jais, kurie drauge su artistais pergy-
vena scenos burtų žavesį. Arčiau
teatro sezonui, jau dabar reikia pa-
rinkti veikalus. Naujienose yra galim-
ma gauti naujausius teatrui leidni-
mus:

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI
Graziai išleista, kietais drobės virše-
liais, 180 psl. knyga. Joje du vaidini-
mai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veik-
mų linksmas nutikimas, taip pat
"Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidini-
mas jauniui ir suaugusiems. Kaina
4 dol. Pulkus lietuvių kiekvienam
knogos megeju.

Anatolijaus Kairio trys knygos:
VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė
komedija, premijuota Čikagos Sce-
nos Darbuotojų S-gos, kietais virše-
liais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZĖ, 3 veiksmų komedija iš
lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150
psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pie-
sė, 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai bū-
na aktyviu gyvuoti esantioms scenos
megejų grupėms ir impulsu naujiems
ryšiams, kad lietuviškas žodis, paga-
biai ir didingai išsirtas scenose, iš-
liktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir
sirdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

A FOREST'S FUTURE
IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,
and all our wildlife depend on
you to help prevent
forest fires. So please follow
Smoke's ABC's: Always
hold matches till cold. Be sure
to douse all campfires,
stir the ashes, and douse
them again. Crush all
smokers dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

BIZNIERIAL KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

Visi Chicago lietuviai rugpiūčio 15 dieną važiuos į NAUJIENŲ PIKNIKĄ ir pasidžiaugs vasaros
žaliuojančia gamta.

ORO PRANAŠAS

Vienas indėnas rezervacijoje
pagarsėjo kaip nepaprastai tiks-
lus oro spėjikas. Kas savaitę jis
dažniausiai visai tiksliai nusa-
kydavo, koks bus oras sekančią
dieną ir ateinantį savaitgalį.

Vieną savaitgalį indėnas at-
sisakė orą spėti. Turistai ir
atostogininkai nustebo: "Per
pusę metų tiksliai atspėdavo
orą", paklausė jie. "Kas nutiko,
kad staiga nebegali nuspėti?"

"Iki šiol buvo lengva", pasi-
aiškino oro pranašas, "bet da-
bar sugedo mano radijus"...

VIENGUNGIS

Parodyk man amerikietį, kurs
gali gerti kiek nori, lošti kiek
norį ir negrįžti namo kol nori,
ar šau parodysiu viengungį.

DARBO PASIDALINIMAS

— Kodėl nepadedi savo drau-
gui nešti spintą?
— Dėl to, kad mes pasidalino-
me darbu. Aš nešu raktą, o jis
spintą.

NAUJIENŲ PIKNIKAS

1971 m. rugpiūčio 15 d.
BUČO SODE
Willow Springs, Ill.

Susirinkinių ir parengimų PRANESIMAI

— SLA Vyru kuopa 228 rengia lie-
tuvių festivalį rugpiūčio 8 d., sek-
mdienį, Ann's sode — 83rd ir Kean
Ave. Šokiams gros George Joniko
ir Gee Jays orkestras. Bus daug do-
vanų, polkos karaliaus ir karalienės
konkostas, skanūs lietuviški valgiai
ir įvairūs netikėtumai.

— Zarasiškių draugiškas klubas,
35 metų kultūrinei veiklai atžymėti,
rengia pikniką sekmdienį, rugpiū-
čio 8 d. buv. Liepos sode. Pradžią 1
val. Bus skanių valgių, gėrimų. Gros
Ramono orkestras. Kvietime na-
rius, draugus ir pažįstamus atsilan-
kyti kartu su zarasiškiais prisimin-
ti žolynių šventę ir pasilinksmin-
ti tyrame ore. Kviečia Rengimo komi-
sija ir Valdyba.

JONAS TYLLA
Gyveno 5420 South Morgan St.
Mirė 1971 m. rugpiūčio 3 d., 6:30 val. vakaro, sulaukęs 86 metų
amžiaus. Gimė Lietuvoje, Anykščių valsč., Vilių kaime.
Amerikoje išgyveno 65 metus.
Paliko nuliūdę: pusbrolią Juozapą Kisielių su šeima ir kiti gi-
minės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Lietuvių Darbininkų Susivienijimui.
Ketvirtadienį, 7 val. vakaro kūnas bus pašarvotas Povilo Ridiko
kopyčioje, 3354 So. Halsted St.
Viejoje gėlių parduotuvėje aukoti American Cancer draugijai.
Penktadienį, rugpiūčio 6 dieną 1:00 val. po pietų bus lydimas iš
kopyčios į Lietuvių Tautinės kapines.
Visi a. a. Jonas Tylla giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavi-
mą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
pusbroliis, giminės.
Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

VIKTORAS STUOPYS
Gyveno 1509 So. 51st Ave., Cicero, Ill.
Mirė 1971 m. rugpiūčio 2 d., 6:30 val. vakaro, sulaukęs 52 metų
amžiaus. Gimė Lietuvoje, Veiveriuose.
Paliko nuliūdę: žmona Ona (Bukauskaitė), 2 dukterys — Angela-
Gražina Valinskienė, jos vyras Fabijonas, ir Veronika, sūnus Viktoras,
anūkas Fabijonas Valinskis, uošvėnė Magdė Bukauskienė, du švo-
geriai — Vincas Bukauskas, jo žmona Birutė ir Kazys Bukauskas, jo
žmona Jūratė, 3 švogetas — Anelė Bliujus, jos vyras Jeronimas, Ue-
sė Sumakariene ir Ursulė Mikolienė, jos vyras Juozas ir kiti giminės,
draugai bei pažįstami.
Lietuvoje liko brolis, sesuo ir švogetas.
Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus kopyčioje, 1446 So. 50th Ave.,
Cicero, Illinois.
Penktadienį, rugpiūčio 6 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Sv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojamas Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Viktoro Stupio giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka:
žmona, vaikai, giminės.
Laidotuvių Direktorius Vasaitis - Butkus. Tel. OL 2-1003.

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geria-
usia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei pasiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608
GARSINKITES NAUJIENOSE
VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

**PLEASE
BE
CAREFUL!**
Only you
can prevent
forest fires!

REMkite TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Linksmumo arba liūdesio valandų
gražiausios gėlės ir vainikai antke-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŲ
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMModore 4-2228
South Holland, Illinois

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Dažų nuodai nuodija vaikus

Čikagoje kasmet pasitaiko apie 500 apsinuodijimų švino nuodais, kurių yra senuose sienų dažuose. Dabar Illinois viešosios sveikatos įstaiga pradėjo tikrinti kitų miestų vaikus. Auroroje, iš 600 patikrintų vaikų, rasti 90 apnuodijusių švinu. Nuodai rasti vaikų kraujuje. Iš to skaičiaus penki rimtai serga ir paguldyti Cook County ligoninėn. Vienas tų vaikų turi nuodų sugadintus smegenis.

Sitokie rezultatai verčia sveikatos įstaigą manyti, kad apsinuodijimas švino nuodais gali būti viena pačių rimčiausių vaikų ligų.

Nori dar kartą teisti R. Specką

Illinois prokuroras prašo valstijos aukščiausią teismą leido iš naujo teisti Richardą Specką, kuris buvo nuteistas už aštuonių slaugių nužudymą mirties bausmė ir kuriam tą bausmę pakeitė Aukščiausias Teismas. Jo sprendimas padarytas dėl to, kad Speckas jūrų komisijoje nebuvo leista duoti liudyti žmonėms, kurie pasisakė prieš mirties bausmę apšalinimui.

Jei Illinois teismas leis bausmę persvarstyti, Speckui

vėl gal būti skirta mirties bausmė.

Tiek prikovė, kad namas sugriuvu

Čikagos ugniagesiai išaiškino, kad namas, sugriuvęs ir užsidedęs 1042 West Randolph, sugriuvo nuo per didelės naštos. Name buvo maisto produkto urmo sandėlis ir visos patalpos buvo iki lubų sunkiai prikrautos. Grindys ir sienos neišlaikė svorio ir sugriuvo, o susprogdus dujų vamzdžiams namas ir užsidedė.

Laimė, kad pastate buvę keturi asmenys nebuvo sužeisti.

Nubausti kyšius emę valdininkai

Du Čikagos mokesčių nustaitytojų Culterono valdininkai buvo teismo nuteisti už sukčiavimą. Philip Armento gavo 3 metus kalėjimo ir Borrie Kanter 6 mėn. Jie abu už tam tikrą "patepimą" sumažindavo pastatų ar biznio įstaigų mokesčius. Kanter gavo mažesnę bausmę todėl, kad jo žmona serga ir teisėjas pasigailėjo.

Sugavo jau penktą

Čikagos policijos komanda, kuri po žemėnėse traukinėlių stotyse vaidina labai girtus ar bonus, sučiupo per šešias dienas jau penktą banditą. Jauanas policininkas James Humphrey apsirėngęs švariai drabužiais, užsimovė brangų auk-

sinį laikrodį ir vaidino stotyje labai girtą turistą.

Ilgai netrukus prie jo priejo vyras ir ėmė raustis po kišenę. Niekas neradęs plėšikas pareikalavo laikrodžio ir pagrasino perplauti "turistui" gerklę. Tuoj prisistatė Humphrey draugai — policininkai ir plėšiką suėmė.

Padegė restoraną ir patys užsidedė

Sekmadienį staiga užsidedė restoraną "The Hut", 15906 Lockwood Ave. Nespėjo užsilipti pastato sienos, kai pasigirdo balsai: "Gelbėkit!" Rasti prie restorano du apdegę vyrai, žinomi sindikato paskolų veikėjai: Dispensa ir Rocco, kuris neseniai buvo išmestas iš policijos detektyvo pareigų už kyšių ėmimą. Prie restorano rastos ir Rocco automobilis. Policija įtaria, kad tie du restoraną ir padegė, tik nelaimei įvykus, užsidedė ir patys.

Dar daugiau, įtariamas ir pats restorano savininkas Bertucci, kuris buvo geras vieno padegėjų pažįstamas. Manoma, kad jam rūpėjo gauti 10,000 dol. apdraudus pinigų. Jis buvo tardomas. O du padegėjai guli ligoninėje ir dar nežinia ar pagis, nes apdegę pusę jų kūno.

—Venezuelos Lietuvos Draugijos gegužinė įvyksta sekmdienį, rugpjūčio 8 dieną Juozas Spaičio ažuolyne, esančiame 8932 S. Archer Ave., Willow Springs.

Bus kėpama veneceliška PARILLA ir kitoks skanus maistas. Veiks bufetas ir kitos įdomybės, kur galėsite gauti dovanų. Šokėjus ir atvykusius linksmintis Kosto Ramanauskos orkestras.

Prašome visus atsilankyti ir sekmdienio popietę praleisti su Venecuelos lietuviais. (Pr.)

Mergos prašė pavežti

Evanstono policija ieško jauno negro, kuris pasiūlė pavežti dvi mergaites 15 ir 17 metų amžiaus. Kiek pavaziavęs, negras išsitraukė revolverį, priverstė vieną merginą įlysti į mašinos bagažininką, kitą išprievartavo. Po to, jis merginas sukeitė ir vėl pakartojo tą patį. Paskui jis merginas nuvežė į Joliet, čia pats paskambino taxiui, sužinojo, kiek kainuos parvažiuoti į Evanstoną ir palikęs merginoms 38 dolerius, pats dingo. Merginos grįžo namo ir viską papasakojo policijai.

LAIKO RELIATYVUMAS

Viena kelionikametė dukrelė pakalbėjusi telefonu "tik" pusę valandos pakabino ragelį. Tėvas tai stebėjęs, sarkastiškai paklausė: "Paprastai tau trunka dvi valandos. Kas nutiko, kad ši kartą truko tik pusę valandos?" "Klaidingas numeris", atsakė ji.

SLA 63-čios kp. nariams

Šeštadienį, šių metų rugpjūčio 14 d., 2 val. po pietų, Roselando Visų šventų Parapijos salėje įvyks SLA 63-čios kuopos narių susirinkimas. Kuopos narius kviečiame žiame susirinkime dalyvauti ir atsiesti nario knygetes. Turėsite progos patikrinti ir gauti kreditą už įmokėtas duokles.

Šiame susirinkime dalyvaus SLA prezidentas Povilas P. Dargis ir pakalbės Susivienijimo reikalais. Kviečiame visus narius ir SLA vedamą darbui pritariančius lietuvius šiame susirinkime dalyvauti. Šio susirinkimo ir SLA reikalais galite telefonuoti RE 7-7868. (Pr.)

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikla
EXPERIENCED BEAUTICIAN
Part time. Good transportation.
Mature girl.
CALL GR 5-8700

TYPIST

Minimum 45 wpm to work on assignments for Polly 1, 2 or 3 days per week on call. \$2.50 hourly minimum.
Mall Mr. Baldwin 786-0563
POLLY DUNN, INC.
343 So. Dearborn St., Suite 310, Chicago, Ill.

DICTAPHONE TYPING AND GENERAL OFFICE
REX CHAINBELT, INC.
2200 So. Wolf Road
Des Plaines, Illinois
Phone: 827-0002

MISCELLANEOUS

YOU PICK BLUEBERRIES
Eason Ford — LaPorte, Indiana, Indiana Toll road to LaPorte exit, then 3 miles south of LaPorte on No. 35 to road 300 south turn east to 150.

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 2-ram aukšte 5-kū kambarių butas. Tel. WA 8-6720.

MISCELLANEOUS FOR SALE

BEVERLY SHORES, IND.
HOUSE FOR RENT. Modern, very big, very beautiful, right on the beach. 4 bedrooms, 2 baths, gas heat, 2 fireplaces, many extras. Just \$300 per month. Up to 3 years lease. 1 hour from Chicago by car or train. Call 219-879-5567 or 219-325-0842
WE ALSO HAVE building sites for sale — sandy, wooded and hilly. Houses for sale also. Office — corner of Broadway and US 12.

Dr. V. Paprocko pasisakymas

Š. m. rugsėjo 4-5 dienomis New York, The Pierre patalpose, ruošiamas Pasaulio Lietuvos Gydytojų Sąjungos ir Amerikos Lietuvos Gydytojų Sąjungos suvažiavimas ir banketas. Šios gydytojų sąjungos pirmininku yra dr. Vaclovas Paprockas, gyv. Richmond Hill, New York.

Manau skaitytojui bus įdomu, kaip šios sąjungos pirmininkas žiūri į "bendradarbiavimą" su okupuotos Lietuvos gydytojais. Į "Laisvės Žiburių" radijo vedėjo klausimą: "Pasakykite, kokią lietuvių išveio - gydytojų santykiai su pavergtos Lietuvos kolegoms?" — buvo atsakyta: "Individualiai — nuoširdūs, geri. Jie yra režimo ir svetimos jėgos vergai. Kaip organizacija — ryšių nepalaikome, nes bendradarbiaudami Kremliaus diktuojamomis sąlygomis, galėtume juos įklampinti, be to, ir patys nejuokiomis patektų į okupanto užtaisytas žabangas. Tarp kitko, pavergtoje Lietuvoje gydytojų organizacijos, kaip tokios, nėra; okupantui tai nepriimtina".

Prie šio atsakymo, rodos, jokie komentarai ir nereikalingi. sj.

MAŽA AIGA

Vienas sąžiningas žmogus, išstarnavęs penkis metus ir negavęs algos pakėlimo, ryžosi syki bosui pasakyti kaip jis į tai žiūri.

"Bosė, aš jums dirbu kelinti metai ir mano čekis tebėra vis tas pats. Noriu tamsta pranešti, kad trys kompanijos manęs ieško!"

Bosas: "Kokios kompanijos? Atsakymas buvo: "Gazo kompanija, elektros kompanija ir finansų kompanija..."

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲRA PATARNAUJA VISIEMS DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

LOMBARD — 4 or 5 bdrms, 2 full baths and powder rm., den and rec. rm., w. wet bar. Must come in to appreciate size! Sacrifice.
\$38,500.
629-4722 or 627-9188

GLENVIEW — Glen Oak Acres. 3 bdrms. Redwood ranch. Lot 94x131. rm., w. wet bar. Must come in to appreciate size! Sacrifice.
\$41,500.
Week days, even. call: 729-0222 — 446-4915

OAK PARK: 1181 S. HIGHLAND By owner. Lrg. mod. 4 bdrms, 2 1/2 baths, full bsmt. rec. rm., 50' lot. car gar., rear drive, near schools & transp., air-cond., carpeting & extras. Mid 30's. By appointment.
383-8608.

SUGALVOTA — PADARYTA SVEIKAS MEDINIS modernus viduj. graži gatvė, arti Maria HS, didelė sėimai ir pajamoms. Platus sklypas. \$18,600.
9 KAMBARŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.
DU PELNINGI MŪRAI apie \$17,000 pajamų metams, Brighton Parke. Kalna \$50,000.
6 KAMB. 15 METŲ MŪRAS, centrinis šildymas, garažas. Prie 55-tos už Pulaski \$26,800.
2 BUTŲ MŪRINIS, 4 ir 5 kamb., 2 autom. garažas, Marquette Parke. \$26,500.
5 BUTŲ GELSVAS MŪRAS — 2x5, 2x3 ir 1x4 kamb., virš \$7,000 pajamų, du bloki nuo parko. \$47,000.
1/4 AUKSTO 20 metų mūras. Gražus 2 butai, uždaras priekinis portas, naujas stogas, geras šildymas. 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūsių. Našlė neužrašo — \$33,500.
PRIE BAZNYČIOS ir vienuolyno dviem butam 30 pėdų sklypas už \$10,900.

MOTERŲ KIRPYKLA ir 4 kambarių butas prie 55-tos ir Kedzie.
5 APARTMENTŲ mūras prie 51-mos ir Sacramento.
MODERNUS 12 apartamentų mūras 63-čios ir Pulaski apylinkėje.
Butų nuomavimas. Įvairūs draudimai

Valdis Real Estate
7051 Sw. Washtenaw Ave. RE 7-7200
2 PO 4 MŪRINIS, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.
PUKUS BUNGALOW, įrengtas sklepas, garažas. Tuoj galima užimti. 77-ia prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biiznio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4207 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

VISKA APIE NAMUS
Taisau (remontuoju) senus namus, stogus, langus, dažus, sutvarkau elektrą ir t. t.
Skambinti ALEKSUI
Telef. 927-7186

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolla
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biiznio.
Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

"NAUJIENOS" RIEKVIENO DARSO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA
12 butų moderniai įrengtą mūrinį namą 5 metų. Skalbimo mašinos ir džiovintuvai. Šaldytuvai, oro vėsinčiai virinimui pečiai, 15 mašinų vieta. Daug visokių patogumų. \$24,000 pajamų metams. Kaina \$178,000.
2532 So. 58 St. Cicero.
Tel. 863-2231

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rūsas (gutters). Darbas atliekamas greitai, šilumai ir garantuoti. Apšildymo įrenginiai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-3327

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigūs ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SODYBŲ PIEVELĖS

Niekas nėra gražesnis apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad lietuvių pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygele parduvinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsistai \$1.50 čeki arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SPECIALŲS BUSAI I NAUJIENŲ PIKNIKĄ

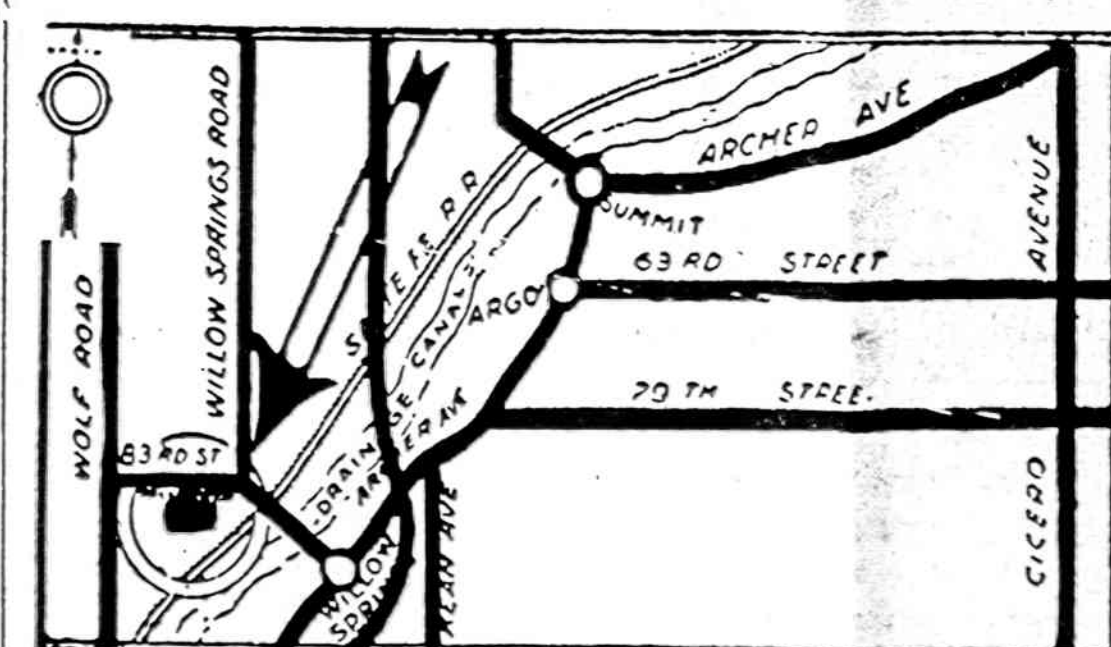
Sekmdienį, rugpjūčio 15 dieną, specialūs CTA busai veš šikagiečius į "Naujienų" Pikniką. Lygiai 12:00 val. po pietų busai paims žmones nuo "Naujienų" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvos Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Lygiai 1 val. po pietų išvažiuos antras busas. Vietoj California Ave. jis važiuos S. Western Ave. iki 71-mos, šia gatve pasieks S. Kedzie ir važiuos tiesiai į Bučo Sodą.

Iš pikniko busai išvažiuos 6:00 valandą vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$2.50.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Rugp. 15 d. NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės taša. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporte, Brighton Parko ir kitų minėtų apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kal-

rėje esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicago dalies, tai tiems geriausia naudotis Willow Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wentworth Road, pervaziuoti jau suminėtus karnalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kviečiame visus šikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.

Komisija Piknikui Ruošti